

پا به پای انقلاب/ سیمای انقلاب در شعارهای ملت ایران

یکی از ویژگی های منحصر به فرد انقلاب اسلامی، احیای فرهنگ و تمدن اسلامی و تشکیل حیات طیبه در عصر حاکمیت کفر و الحاد بود که می توان مضامین و آثار آن را در شعارهای دوران انقلاب واژه های چون عاشورا، گذشت، جهاد، شهادت، ایثار، نهضت امام حسین (ع)، انتظار فرج امام زمان (عج) و... به عینه مشاهده کرد.

یکی از ویژگی های منحصر به فرد انقلاب اسلامی، احیای فرهنگ و تمدن اسلامی و تشکیل حیات طیبه در عصر حاکمیت کفر و الحاد بود که می توان مضامین و آثار آن را در شعارهای دوران انقلاب واژه های چون عاشورا، گذشت، جهاد، شهادت، ایثار، نهضت امام حسین (ع)، انتظار فرج امام زمان (عج) و... به عینه مشاهده کرد.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، یکی از مباحث بسیار مهم در انقلابات، موضوع « شعار » است. هر انقلابی دارای شعارهایی است که ریشه در ایدئولوژی انقلاب و فرهنگ آن جامعه دارد. در جریان نهضت انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی(ره) از 15 خرداد 42 تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ شعارهای مهم و تاثیر گذاری در طول این ایام مطرح شد که معمولا این شعارها به سه طریق شفاهی، دیوار نوشته و مکتوب ادبی به مردم می رسید که مهمترین، تأثیرگذارترین و ماندگارترین آن شعارها، شعار "استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی" است.

به بیان دیگر، شعار در لغت به معنای « اسم رمز، کلمه عبور، علامت و مظهر » است. از این روست که شعارهای هر انقلاب بیان کننده نگرش ایدئولوژی انقلاب، انقلابیون و توده های انقلابی نسبت به وضع نابسامان موجود بوده و از اسناد گرانبها و یکی از مهم ترین منابع مطالعه فرآیند، ارزش ها و آرمان های آن انقلاب و زمینه های اجتماعی و علل وقوع آن به شمار می روند.

ذکر این نکته ضروری است که یکی از ویژگی های منحصر به فرد انقلاب اسلامی، احیای فرهنگ و تمدن اسلامی و تشکیل حیات طیبه در عصر حاکمیت کفر و الحاد بود که می توان مضامین و آثار آن را در شعارهای دوران انقلاب واژه های چون عاشورا، گذشت، جهاد، شهادت، ایثار، نهضت امام حسین (ع)، انتظار فرج امام زمان (عج) و... به عینه مشاهده کرد.

پا به پای انقلاب

بنابر این، از جمله این شعارها می توان به " سکوت هر مسلمان خیانت است به قرآن، مکتبی که شهادت دارد اسارت ندارد، ای امام زمان رحمی به ما کن- ما را از دست این جلاد رها کن، در بهار آزادی جای شهدا خالی راه شهدا باقی، کشتی جوانان وطن . الله اکبر- کردی هزاران در کفن. الله اکبر- مرگ بر شاه، شاه نشسته به تخت یزید - خمینی خمینی- تو وارث حسینی، روز همه شیعیان شام غریبان شده- صحن امام هشتم گلوه باران شده، ماه محرم آمد- ماه حسین و قرآن، ماهی که هر مجاهد- باید رود به میدان و استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی اشاره نمود.

از این رو، همه این شعارها، منعکس کننده نابسامانی های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... نظام حاکم، نگرش ایدئولوژیک انقلاب، انقلابیون و توده های انقلابی نسبت به وضع موجود، پیروی اقشار مختلف مردم از رهبری، آرمان ها و اعتقادات مردم انقلابی را برای رسیدن به وضع آرمانی است.

تحلیل گران عرصه سیاسی و اجتماعی گسترش عدالت اجتماعی، وحدت و عزت امت اسلامی، احیا و اصلاح باورهای مذهبی، اصالت دادن به معنویت و ارزش های اخلاقی، احترام به کرامت انسانی، احیای تفکر عقلانی در حوزه معرفت دینی، بازگشت به هویت دینی و فرهنگی، استقلال طلبی و نفی سلطه بیگانگان، طرح این اندیشه که دین از سیاست و علم از دین جدانیست، مقدم داشتن جمعی به جای منفعت طلبی های فردی و ایجاد وضع مناسب برای رشد مادی و معنوی انسان ها را از جمله اساسی ترین ریشه و علل وقوع انقلاب اسلامی ایران بیان می کنند که بدینسان، با تجزیه و تحلیل شعارها، در جریان نهضت انقلاب اسلامی می توان دریافت که ملت ایران از همان آغاز شکل گیری انقلاب خواهان برچیده شدن بساط ستمگران و رژیم پهلوی بوده اند.

خلاصه سخن اینکه، حضرت امام خمینی (ره) در این خصوص بر این باور بودند که «شک نباید کرد که انقلاب اسلامی ایران، از همه انقلاب ها جداست، هم در پیدایش و هم در کیفیت مبارزه و هم در انگیزه انقلاب و قیام».

از این روی، یادآوری، مطالعه و بازخوانی این شعارها، بعد از هر دوره زمانی می تواند افق های روشنی از دوران انقلاب اسلامی، ماهیت واقعی و اهداف انقلاب اسلامی برای نسل های بعد از انقلاب، امروز و آینده مشخص تر کند.

در واقع، استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی، الله اکبر، خمینی رهبر، نه شرقی نه غربی جمهوری اسلامی، تاجون دررگ ماست خمینی رهبر ماست، وای اگر خمینی حکم جهادم دهد - ارتش دنیا نتواند که جوابم دهد، شاه فراری شده - سوار گاری شده، از جان خود گذشتیم، با خون خود نوشتیم، یا مرگ یا خمینی، ای شاه خائن آواره گردی- خاک وطن را ویرانه کردی - کشتی جوانان وطن. الله اکبر- کردی هزاران در کفن. الله اکبر- مرگ بر شاه. مرگ بر شاه. مرگ بر شاه. مرگ بر شاه، به گفته خمینی، ارتش برادر ماست، تا خون مظلومان به جوش است، آوای عاشورا به گوش است- تا خون در رگ ماست، خمینی رهبر ماست، توپ، تانگ، مسلسل دیگر اثر ندارد- حتی اگر شب و روز بر ما گلوله بارد- توپ، تانگ، مسلسل دیگر اثر ندارد- حکومت نظامی دیگر اثر ندارد، حزب فقط حزب الله- رهبر فقط روح الله، انقلاب ما دینی- رهبر ما خمینی، نهضت ما حسینی- رهبر ما خمینی، نه شاه می خواهیم نه شاپور- لعنت به هر دو مزدور، ما همه سرباز توایم خمینی، گوش به فرمان توایم خمینی، مکتبی که شهادت دارد اسارت ندارد نهضت ما حسینی، رهبر ما خمینی، نصرمن اله و فتح قریب- مرگ بر این سلطنت پر فریب - نصر من اله و فتح قریب - چشمتو واکن ندهندت فریب، ایران وطن ماست خاکش کفن ماست، ارتش ایران حسینی شده رهبر ایران خمینی شده و ... از جمله شعارهای مردم در زمان انقلاب بود که به صورت شفاهی و در تظاهرات و یا به صورت نوشته در روی دیوارها و پلاکاردها دیده می شد.

این شعارها، اوج احساسات، هیجانات درونی، ارزش ها و خواسته های واقعی والای مردم ایران را نشانی می دهد که در جریان نهضت انقلاب اسلامی با لهجه ها و گویش های مختلف در سراسر ایران سر داده و یا نگاشته می شد.

در حقیقت، 22 بهمن 57 نقطه عطفی در تاریخ نهضت اسلامی ملت ایران است. در این روز سرانجام مبارزات مردم مسلمان به بار نشست و نظام پادشاهی 2500 ساله، ظلم و استبداد ریشه کن شد که هر ساله در این ایام و مناسبت، ضمن یادآوری این لحظه ها و شعارها، این روزها را گرامی می دارند که مردم ایران امسال چهلمین جشن پیروزی انقلاب را جشن می گیرند.

نا گفته نماند، ایام الله دهه فجر یاد آور شور و شعور انقلابی، وحدت مردم، اوج عزت و اقتدار نظام اسلامی ایران است. این روزها و لحظه ها خاطره ای است، ماندگار در تاریخ اقتدار ملت ایران و منشأ بسیاری از خوبی ها برای تمام ملت های آزاده جهان، به طوری که امروزه می توان طنین انقلاب اسلامی، عظمت و اقتدار آن را در گستره جهان مشاهده نمود.

* نگارنده: موسی کاظم زاده